

**Uchwała Nr XXI/145/2012**  
**Rady Powiatu w Jaśle**  
**z dnia 29 marca 2012 r.**

**w sprawie uchwalenia Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy  
w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar przemocy w Rodzinie na lata 2012 – 2014.**

Działając na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1592 z późn. zm.) oraz art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.) Rada Powiatu w Jaśle postanawia, co następuje:

§ 1

Uchwała się Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar przemocy w Rodzinie na lata 2012 – 2014, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu w Jaśle.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**RZEWODNICZĄCY RADY**

  
**Bogusław Kręcis**

Załącznik do Uchwały Nr *XXI/145/2012*  
Rady Powiatu w Jasle  
z dnia *29.03.2012*



OŚRODEK INTERWENCJI  
KRYZYSOWEJ W JASŁE

**POWIATOWY PROGRAM  
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY  
W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR  
PRZEMOCY W RODZINIE  
NA LATA 2012 - 2014**

*Jasło, luty 2012*

# **Spis treści**

## **Wstęp**

- I. Podstawa prawna**
- II. Charakterystyka zjawiska przemocy w rodzinie**
- III. Analiza i diagnoza zagrożeń w powiecie jasielskim**
- IV. Analiza SWOT zjawiska przemocy w rodzinie**
- V. Cele**
- VI. Odbiorcy**
- VII. Partnerzy w realizacji zadań**
- VIII. Ewaluacja**
- IX. Sposób monitorowania**
- X. Finansowanie**
- XI. Przewidywane efekty**
- XII. Harmonogram działań**

## **Podsumowanie**

## **Bibliografia**

## Wstęp

Przemoc jest zjawiskiem stanowiącym zagrożenie dla wszystkich uwikłanych w nią osób, czyli osób doznających przemocy, stosujących przemoc oraz świadków. Jej skutki są długotrwałe i w sposób istotny wpływają na codzienne funkcjonowanie. Im szybciej podejmiemy działania związane z zatrzymaniem przemocy, tym mniejsze będą koszty emocjonalne osób dotkniętych przemocą.

Jednym z zadań własnych powiatu wynikających z art. 6 pkt. 3 Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 roku /Dz. U. z 2005 roku, nr 180, poz. 1493 ze zm./ jest opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie. Dbanie o odpowiednie relacje rodzinne, ochrona dóbr osobistych, zapewnienie poczucia bezpieczeństwa spoczywa w dużej mierze na instytucjach państwowych, które powinny wspierać i obejmować pomocą osoby doznające przemocy. Efektywność udzielanej pomocy jest w szczególności zależna od współpracy różnych instytucji pomocowych, jak również interdyscyplinarności działań podejmowanych w ramach ochrony osób doznających przemocy. Istotą tworzenia i realizacji programu profilaktycznego jest przeciwdziałanie przemocy w rodzinie poprzez edukację społeczeństwa lokalnego, uświadamianie praw, szkolenie pracowników instytucji pomocowych, ukazywanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego przez młodzież.

Niniejszy program uwzględnia poniższe zasady :

- *każdy człowiek ma prawo do życia w środowisku rodzinnym, wolnym od przemocy, która jest naruszaniem praw i dóbr osobistych,*
- *człowiek doświadczający przemocy nie może być za nią obwiniany,*
- *dzieci i młodzież mają prawo do wzrastania w bezpiecznym środowisku wolnym od przemocy, a obowiązkiem dorosłych jest im to zapewnić,*
- *każdy człowiek doświadczający przemocy ma prawo do pomocy prawnej, socjalnej, psychologicznej i medycznej, bez naruszania jego godności osobistej,*
- *każdy człowiek ma prawo do wiedzy potrzebnej do radzenia sobie z przemocą,*
- *każdy człowiek ma prawo do przeciwdziałania przemocy w rodzinie,*
- *każdy człowiek ma obowiązek udzielania pomocy osobom doświadczającym przemocy w rodzinie.*

## I. Podstawa prawna

Podstawę prawną do opracowania programu stanowią następujące dokumenty:

- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie /Dz. U. z 2005r. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm./;
- Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie przyjęty Uchwałą Nr 162/2006 Rady Ministrów z dnia 25 września 2006 r.;
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej /Dz. U. z 2009r. Nr 175, poz. 1362 z późn. zm./;
- Uchwała Nr XXVIII/182/08 Rady Powiatu w Jaśle z dnia 19 grudnia 2008 r. w sprawie uchwalenia Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2008 – 2015.

## II. Charakterystyka zjawiska przemocy w rodzinie

*„Pojęcie przemocy w rodzinie obejmuje wszelkie odmiany złego traktowania tych członków rodziny, którzy nie są w stanie skutecznie się bronić”* – jest to definicja Anny Lipowskiej – Teutsch.

Zgodnie z art. 2 pkt. 2 Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 roku /Dz. U. z 2005 roku, nr 180, poz. 1493 ze zm./ **przemoc w rodzinie** to *„jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą”*.

### Rodzaje przemocy:

- **Przemoc fizyczna** – jest to każde agresywne zachowanie skierowane przeciwko ciału ofiary, mogące prowadzić do bólu i/lub fizycznych obrażeń.

- **Przemoc psychiczna** – jest to agresywne zachowanie (zwykle werbalne) wywołujące emocjonalny ból lub cierpienie, które ma na ogół charakter poniżający lub budzący poczucie zagrożenia. Ta przemoc najczęściej przyjmuje formę ataków werbalnych, godzących w poczucie własnej wartości osób doznających przemocy.
- **Przemoc seksualna** – jest to wymuszanie pożycia seksualnego, wymuszanie nieakceptowanych pieszczot i praktyk seksualnych, wymuszanie seksu z osobami trzecimi, krytyka zachowań seksualnych, itp.
- **Bezprawne ograniczanie wolności** – występuje wówczas, kiedy jedna osoba zabrania drugiej, np. wychodzić z domu, spotykać się z rodziną, przyjaciółmi, itp.
- **Przemoc ekonomiczna** – polega na uniemożliwianiu drugiej osobie dostępu do rodzinnych środków finansowych, bądź na rekwirowaniu zarobionych przez daną osobę pieniędzy, jak również na zabranianiu podjęcia pracy zarobkowej.

#### Charakterystyczne cechy przemocy:

- **intencjonalność**, tzn. jest zamierzonym działaniem człowieka i ma na celu kontrolowanie i podporządkowanie ofiary;
- **siły są nierówne** – osoba stosująca przemoc jest silniejsza od osoby doświadczającej przemocy;
- **działanie lub zaniechanie jednej osoby narusza prawa i dobra osobiste drugiej** – sprawca wykorzystuje przewagę siły, narusza podstawowe prawa ofiary, traktując ją jak przedmiot;
- **powoduje cierpienie i szkody fizyczne lub psychiczne** – sprawca naraża zdrowie i życie ofiary, szkody mogą być wymierne albo nie, widoczne lub niedostrzegalne, natychmiastowe, czy też odroczone w czasie.

#### Mity i stereotypy na temat przemocy w rodzinie

Mity i stereotypy to kulturowo uwarunkowane, silne i często ponadczasowe przekonania gromadzące wiedzę i sposób rozumienia różnych wydarzeń danej społeczności. Opisują „pożądane” relacje w naszej rodzinie, pomiędzy żoną i mężem, rodzicami i dziećmi. Często wyznaczają role kobiecie, mężczyźnie, dzieciom. Wiele z nich, paradoksalnie, sprzyja przemocy, usprawiedliwia ją i postuluje powstrzymanie się od reakcji osób z zewnątrz.

Do najczęściej spotykanych mitów i stereotypów na temat przemocy w rodzinie należą stwierdzenia:

- ***„W sprawy rodzinne nie należy się wtrącać”***

To przekonanie nakazuje lub sugeruje trzymanie spraw rodzinnych w tajemnicy przed innymi osobami. Zamyka dom przed ingerencją z zewnątrz. To jeden z najpowszechniejszych hamulców powstrzymujących osoby doznające przemocy od szukania pomocy wśród sąsiadów, krewnych, policji, itp.

- ***„Przemoc dotyczy tylko rodzin z marginesu społecznego”***

Doświadczanie przemocy nie jest zależne od statusu społecznego, wykształcenia, majątku, zdarza się także w tzw. „dobrych domach”.

- ***„Oznaką przemocy są widoczne ślady na ciele ofiar”***

Przemoc fizyczna pozostawiająca ślady na ciele ofiary jest tylko jedną z form przemocy. Z badań wynika, że najczęściej występującą formą przemocy jest przemoc psychiczna.

- ***„Przyczyną przemocy w rodzinie jest alkohol”***

Alkohol jest jednym z czynników „wyzwalających” przemoc. Sprawcy przemocy w rodzinie nie zawsze są pod wpływem alkoholu.

- ***„Ofiara przemocy wyraża na nią zgodę, gdyby było inaczej odeszłaby od sprawcy”***

Często ofiara przemocy jest tak osaczona i zastraszona przez sprawcę, iż nie widzi możliwości zmiany sytuacji, w jakiej się znalazła. Niejednokrotnie problemem jest brak samodzielności finansowej i schronienia.

- ***„Gwałt w małżeństwie nie istnieje”***

Przemoc seksualna ma miejsce także w małżeństwie.

- ***„Dla dobra dzieci powinno się znosić wszystko ze strony współmałżonka”***

Nic nie usprawiedliwia i nie uzasadnia znoszenia przemocy ze strony partnera. Dzieci, które są „tylko” świadkami przemocy w rodzinie, są jednocześnie jej ofiarami.

- „Przemoc w rodzinie to nic takiego”

Z obserwacji i badań wynika, że to, co się dzieje w rodzinie ma istotny, a często decydujący i determinujący wpływ na życie jednostki. Jeśli w domu występują wzorce przemocowe, to wychowane w nim dzieci uczą się przemocy.

### **Rodzina dysfunkcyjna – zagrożenie przemocą**

Trudno przecenić znaczenie rodziny w procesie wychowania, gdyż jest ona naturalnym środowiskiem socjalizującym. Może wspierać lub ograniczać procesy adaptacji młodego człowieka do życia w społeczeństwie.

Rodzina dysfunkcyjna to w rozumieniu systemowym rodzina, która w sposób ciągły przejawia zaburzenia swojej struktury i funkcji. Źródłem dysfunkcji w rodzinie są dorośli, którzy założyli rodzinę – małżonkowie, rodzice. To właśnie oni, jako dojrzały ludzie podejmują decyzję o założeniu rodziny, tworzą reguły, według których rodzina funkcjonuje, wnoszą swój światopogląd, styl bycia, sposób zachowania się, obraz siebie, przekonania, jak również swoje emocje i sposoby ich okazywania. Zaburzenie układu rodzinnego ma swój początek w osobach, które go inicjują.

Przyczyny dysfunkcji mogą być różne, między innymi:

- śmierć biologicznych rodziców dziecka,
- niewłaściwe wypełnianie obowiązków,
- głęboka patologia,
- porzucenie,
- uzależnienia,
- długotrwałe bezrobocie,
- długotrwała choroba,
- zaniedbywanie dziecka,
- krzywdzenie dziecka.

Analiza czynników ryzyka pojawiania się zachowań przemocowych wobec dziecka obejmuje w głównej mierze określone cechy funkcjonowania rodziny, jak i cechy

osobowościowe jej członków, zwłaszcza rodziców, ale również samego dziecka, które mogą sprzyjać jego złemu traktowaniu.

Czynnikami ryzyka przemocy w rodzinie mogą być:

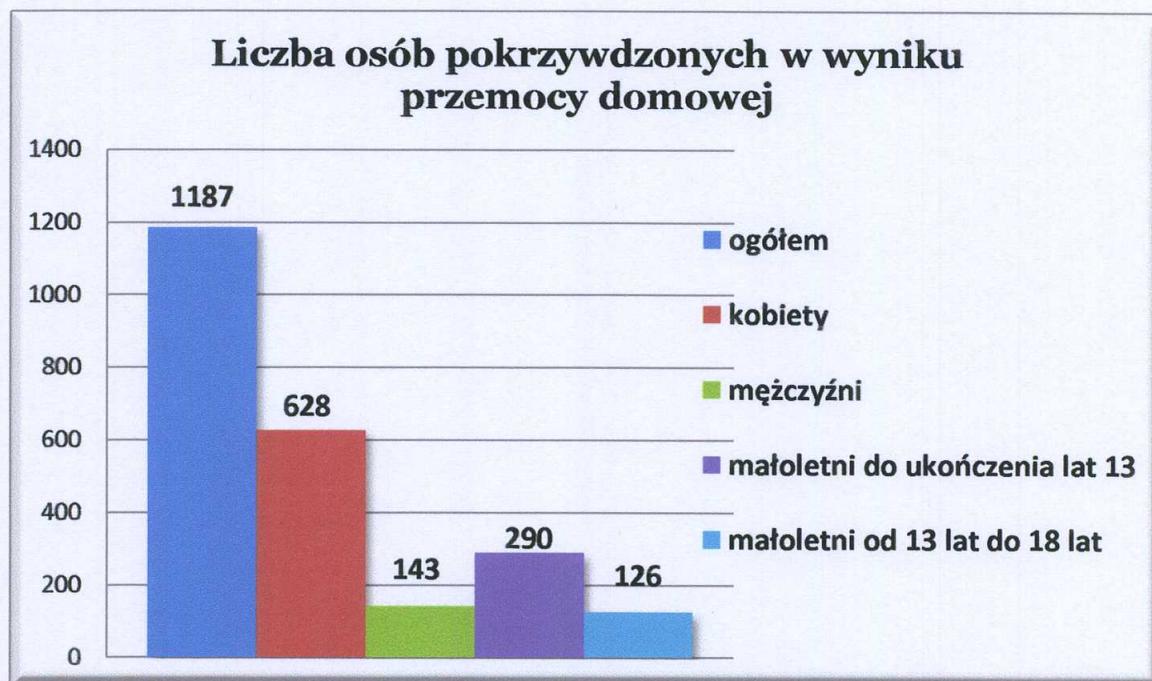
- izolacja społeczna,
- funkcjonowanie rodziny w warunkach długotrwałego stresu społeczno – ekonomicznego,
- doświadczenie przez rodziców przemocy w dzieciństwie,
- zaburzone relacje małżeńskie i rodzinne,
- niedojrzałość emocjonalna, młody wiek rodziców,
- znacząca lub całkowita zmiana stylu funkcjonowania rodziny, np. rozwód, śmierć współmałżonka, ciężka choroba,
- niewłaściwe interakcje z dzieckiem,
- niska akceptacja roli rodzicielskiej oraz niski poziom kompetencji rodzicielskich,
- nierealne postrzeganie dziecka i nierealne oczekiwania wobec dziecka oraz jego umiejętności,
- cechy dziecka i historia jego rozwoju, np. niechciane dziecko, upośledzone fizycznie lub umysłowo,
- cechy osobowościowe i problemy psychologiczne rodziców,
- zaburzenia wczesnych kontaktów emocjonalnych z dzieckiem,
- zaburzenia komunikacji interpersonalnej,
- problemy uzależnieniowe,
- cechy strukturalne rodziny, np. wielodzietność, funkcjonowanie rodziny w niepełnej strukturze.

### **III. Analiza i diagnoza zagrożeń w powiecie jasielskim**

W okresie od 1 stycznia 2011 roku do 31 grudnia 2011 roku, według danych statystycznych Komendy Powiatowej Policji w Jasle, liczba interwencji domowych w powiecie jasielskim wyniosła ogółem **1576**. Sporządzono **618** Niebieskich Kart, w tym **259** wśród mieszkańców Jasła i **359** wśród mieszkańców wsi.

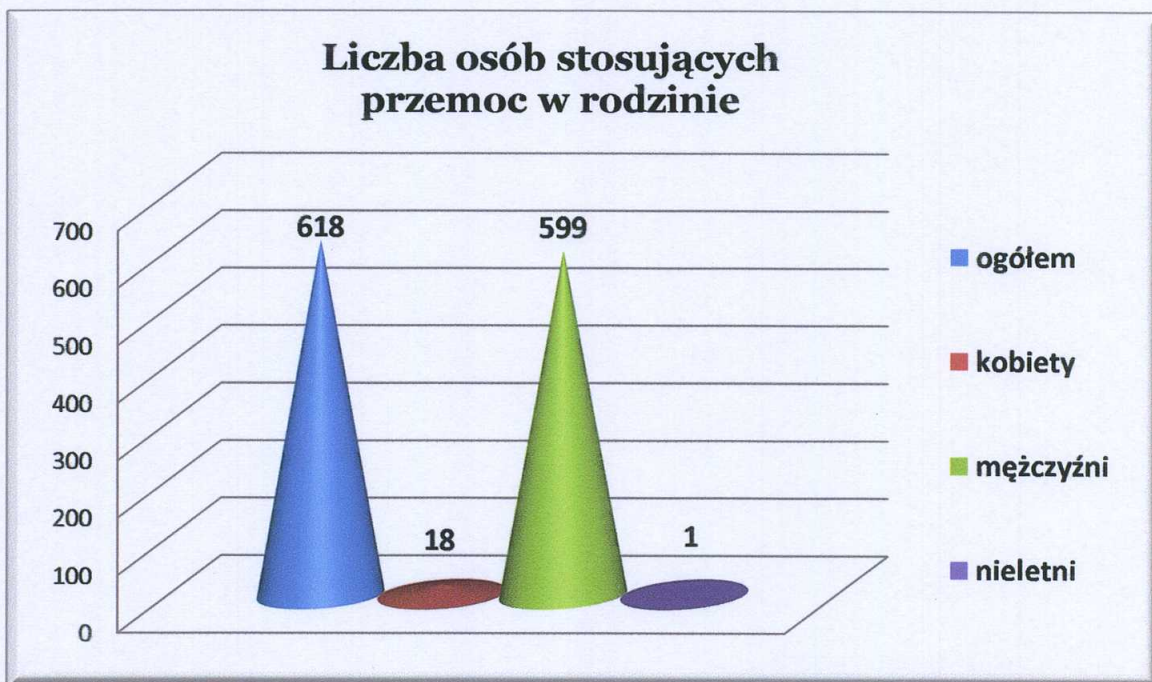
Szczegółowe dane zostały zamieszczone na niżej przedstawionych wykresach

Wykres 1



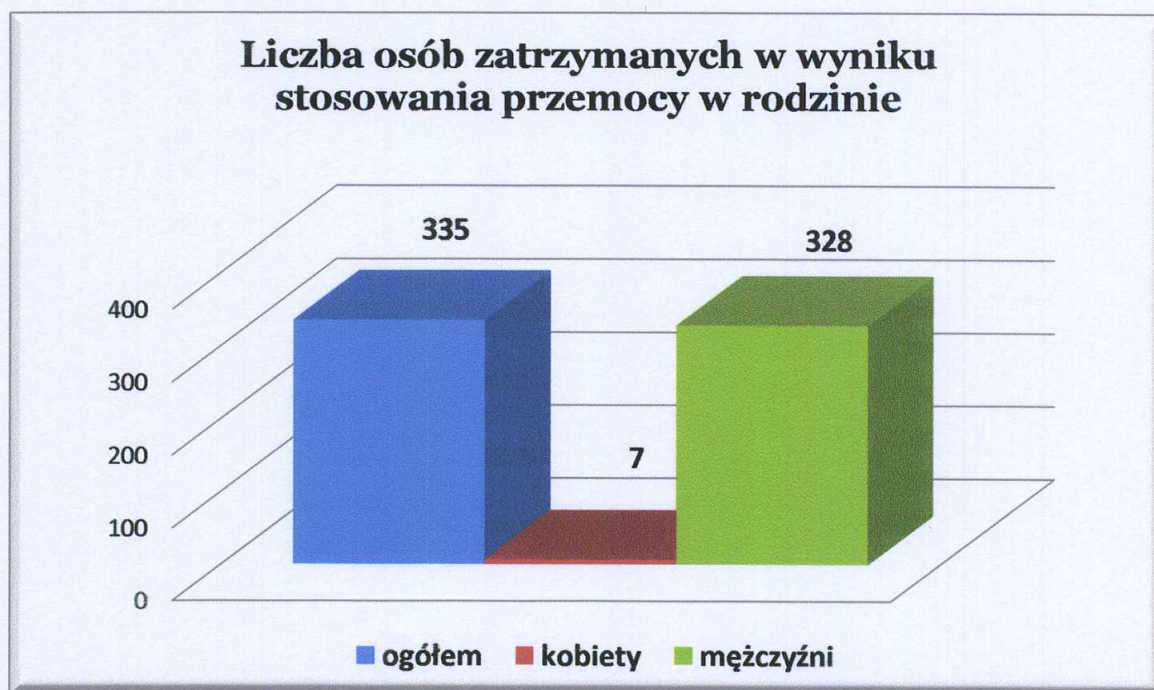
Źródło: dane statystyczne KPP w Jaśle

Wykres 2



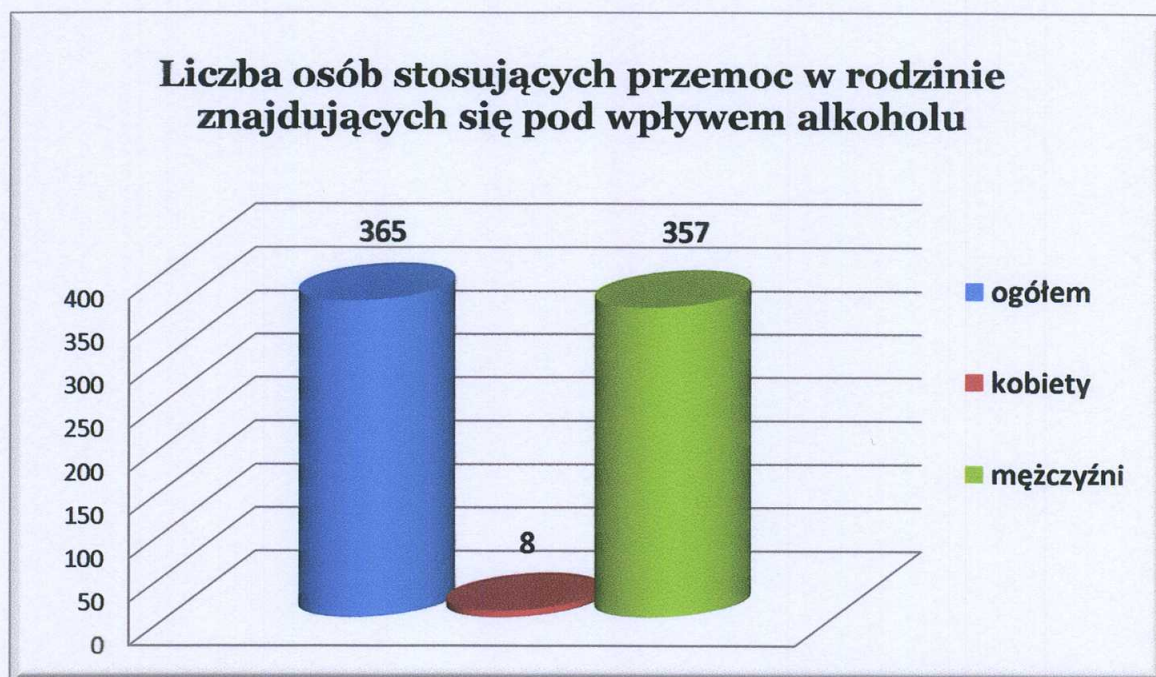
Źródło: dane statystyczne KPP w Jaśle

Wykres 3



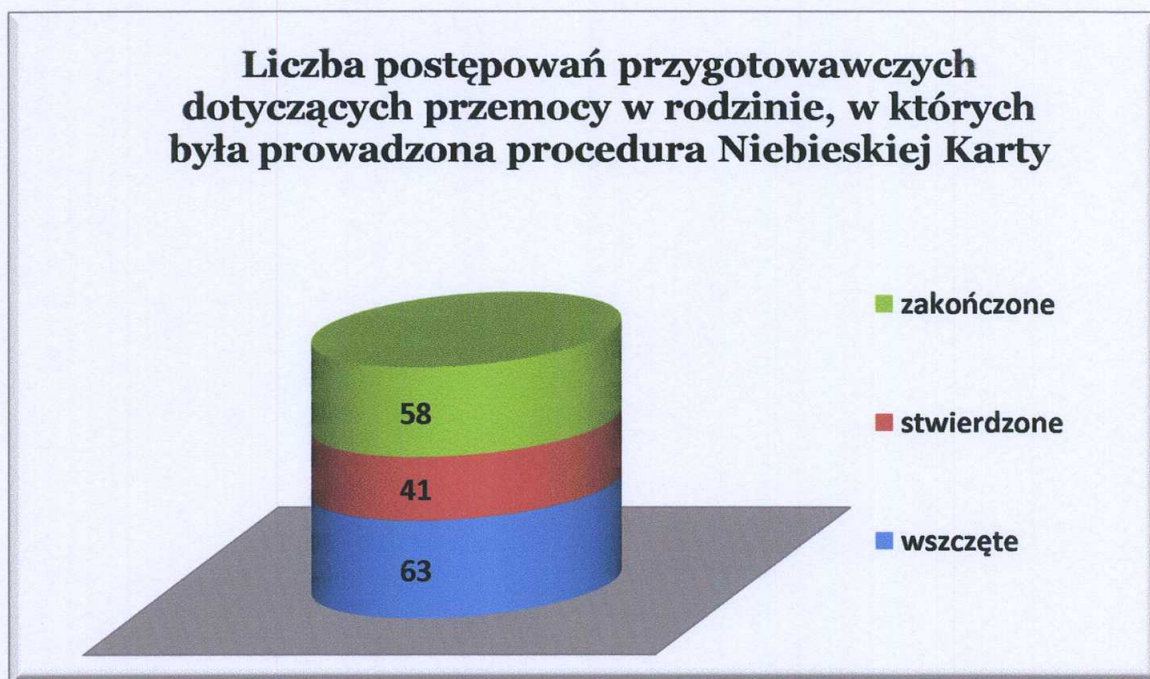
Źródło: dane statystyczne KPP w Jaśle

Wykres 4



Źródło: dane statystyczne KPP w Jaśle

**Wykres 5**

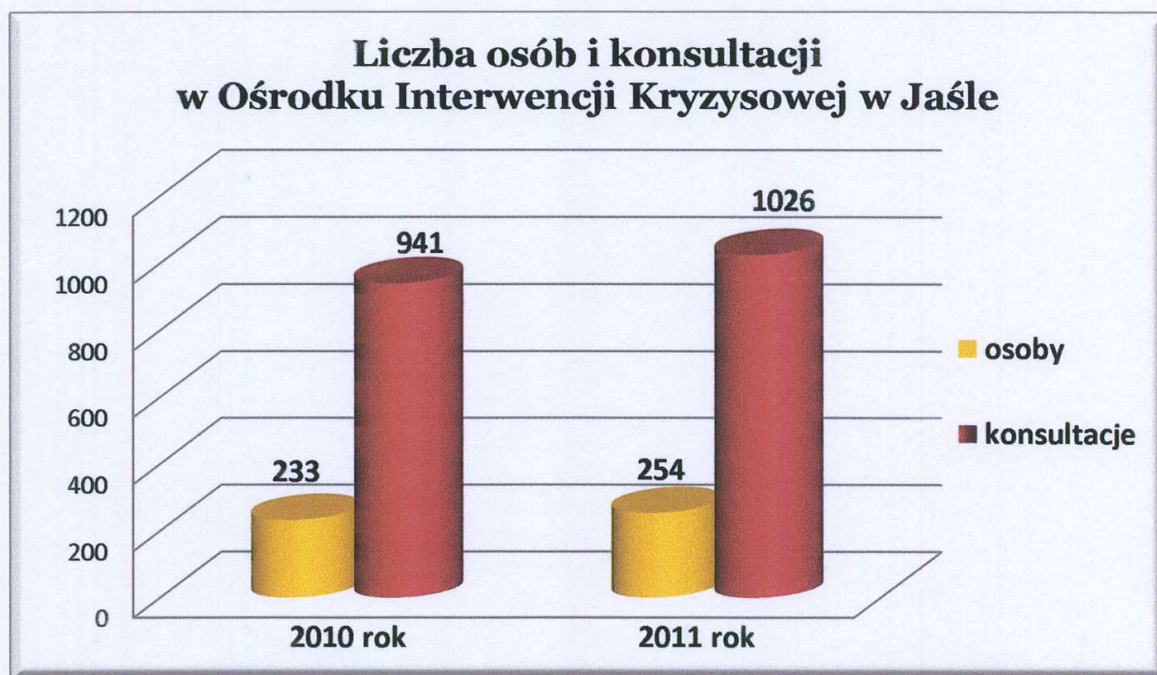


Źródło: dane statystyczne KPP w Jaśle

Na podstawie danych zawartych na wykresach można stwierdzić, że w porównaniu do roku 2010 nastąpił wzrost interwencji domowych oraz Niebieskich Kart.

Dane statystyczne Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Jaśle również wskazują, że liczba osób korzystających ze specjalistycznej pomocy w roku 2011 zwiększyła się w stosunku do roku 2010, co zostało przedstawione na wykresie 6.

**Wykres 6**



Źródło: dane statystyczne OIK w Jaśle

Z danych statystycznych wynika, że zjawisko przemocy w rodzinie na terenie powiatu jasielskiego istnieje, o czym świadczą interwencje Policji, a także wszczęte procedury Niebieskiej Karty.

Na podstawie analizy powyższych danych, z których wynika, że coraz większa liczba osób korzysta ze specjalistycznej pomocy w Ośrodku można stwierdzić, że wzrasta świadomość społeczności lokalnej na temat zjawiska przemocy w rodzinie oraz możliwości szukania pomocy.

#### **IV. Analiza SWOT zjawiska przemocy w rodzinie**

Podstawą określenia mocnych i słabych stron, a także szans i zagrożeń systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w powiecie jasielskim są potrzeby i oczekiwania zgłaszane przez profesjonalistów działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

| MOCNE STRONY                                                                        | SŁABE STRONY                                                                |
|-------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>gotowość instytucji i organizacji</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>niewystarczające zaplecze</li> </ul> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>do współpracy,</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• współpraca służb (dobre praktyki),</li> <li>• umiejętność wykorzystania istniejącego potencjału kadrowego w realizacji zadań z zakresu problematyki przemocy,</li> <li>• pełna diagnoza potrzeb w zakresie problemu przemocy w rodzinie,</li> <li>• opracowane i wystandaryzowane procedury postępowania w zakresie przeciwdziałania przemocy,</li> <li>• efektywne działania informacyjne i profilaktyczno – edukacyjne skierowane do społeczności lokalnej.</li> </ul> | <p>instytucjonalne oraz braki kadrowe,</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• brak hostelu w powiecie,</li> <li>• brak programów korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <p><b>SZANSE</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• dobrze przygotowana i stale doskonaląca swoje umiejętności kadra instytucji działającej w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie i osób bezpośrednio pracujących z osobami doświadczającymi i stosującymi przemoc w rodzinie,</li> <li>• dostępność instytucji pomocowych na terenie powiatu dla osób uwikłanych w przemoc w rodzinie (OIK w Jasle),</li> <li>• edukacja społeczeństwa na temat zjawiska przemocy w rodzinie.</li> </ul>                           | <p><b>ZAGROŻENIA</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• funkcjonujące w społeczeństwie przekonania i stereotypy dotyczące przemocy,</li> <li>• wysoki wskaźnik bezrobocia oraz trudna sytuacja ekonomiczna rodzin,</li> <li>• problemy alkoholowe oraz używanie środków psychoaktywnych,</li> <li>• migracja w celach zarobkowych,</li> <li>• brak umiejętności wychowawczych oraz bezradność opiekunów – wychowawcza rodziców/opiekunów prawnych.</li> </ul> |

Analizy SWOT pozwoliła określić atuty i mankamenty analizowanego problemu oraz ukazała bariery i utrudnienia w skutecznym przeciwdziałaniu przemocy. Pokazała

również szanse, które wykorzystane w odpowiedni sposób mogą osłabić występujące bariery i przeszkody w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

## **V. Cele**

### **Cel główny programu:**

Przeciwdziałanie występowaniu przemocy w rodzinie oraz zwiększanie skuteczności udzielanej pomocy i ochrony osób doznających przemocy na terenie powiatu jasielskiego.

### **Cele szczegółowe:**

- systematyczna edukacja środowiska lokalnego w celu zmiany społecznego odbioru przemocy,
- propagowanie pozytywnych postaw w relacjach interpersonalnych,
- szkolenie pracowników instytucji pomocowych zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie oraz udzielaniem pomocy osobom uwięzonym w przemoc,
- zwiększanie efektywności pomocy udzielanej osobom dotkniętym przemocą poprzez współpracę i interdyscyplinarność podejmowanych działań przez poszczególne instytucje pomocowe,
- stopniowy spadek liczby przypadków występowania przemocy w rodzinie,
- zapobieganie wykluczeniu społecznemu osób doznających przemocy,
- promowanie i wdrożenie prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci i młodzieży w rodzinach zagrożonych przemocą z terenu powiatu jasielskiego oraz zwiększenie dostępu do specjalistycznej pomocy,
- podejmowanie działań na rzecz ochrony ofiar przemocy w rodzinie,
- propagowanie pozytywnych postaw rodzicielskich i relacji rodzinnych wśród społeczności lokalnej,
- uświadamianie i edukacja rodziców/opiekunów na temat praw i obowiązków rodzicielskich, właściwych metod i form wychowawczych, radzenia sobie w sytuacjach trudnych, konsekwencji prawnych związanych ze stosowaniem niewłaściwych metod wychowawczych.

### **Obszary działania:**

- profilaktyka,
- edukacja i psychoedukacja,
- interwencja kryzysowa,
- wsparcie i specjalistyczna pomoc,
- ochrona osób doznających przemocy w rodzinie.

## **VI. Odbiorcy**

1. Osoby doznające przemocy w rodzinie:
  - dzieci i młodzież;
  - osoby dorosłe;
  - współmałżonkowie lub partnerzy w związkach nieformalnych;
  - osoby niepełnosprawne;
  - osoby starsze.
2. Osoby stosujące przemoc w rodzinie.
3. Świadkowie przemocy.
4. Przedstawiciele władz lokalnych, instytucji działających w obszarze oświaty, sądownictwa, służby zdrowia, służb mundurowych oraz pomocy społecznej w powiecie jasielskim.
5. Społeczność lokalna powiatu.

## **VII. Partnerzy w realizacji zadań**

Realizatorem programu jest Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Jaśle we współpracy z następującymi instytucjami:

- sąd rejonowy,
- policja,
- ośrodki pomocy społecznej,
- gminne komisje rozwiązywania problemów alkoholowych,
- placówki opiekuńczo – wychowawcze,
- szkoły,
- służba zdrowia,
- organizacje pozarządowe.

## **VIII. Ewaluacja**

### **1. Ewaluacja kształtująca:**

- uzyskanie informacji o przebiegu realizacji programu;
- poznanie ewentualnych trudności i braków, które występują w trakcie jego realizacji;
- określenie nastawienia uczestników (dzieci i młodzieży, osób dorosłych, profesjonalistów) do realizacji programu.

### **2. Ewaluacja końcowa:**

- dokonanie oceny w zakresie wiedzy i umiejętności nabytych przez uczestników programu;
- uzyskanie opinii (od uczestników programu, od przedstawicieli środowiska lokalnego, przedstawicieli instytucji pomocowych, itp.) o wartości merytorycznej zrealizowanego programu profilaktycznego.

### **Kryteria ewaluacji**

#### **1. Kryterium zgodności:**

- zgodność efektów programu z założonymi celami;
- zgodność celów programu z potrzebami społeczności lokalnej;
- zgodność wiedzy i umiejętności nabytych przez uczestników programu z zaplanowanymi w programie.

#### **2. Kryterium efektywności:**

- podniesienie świadomości społeczności lokalnej na temat zjawiska przemocy w rodzinie i zwiększenie się liczby osób korzystających ze specjalistycznej pomocy;
- wzrost kompetencji osób udzielających pomocy osobom dotkniętym przemocą;
- aktywizacja dzieci i młodzieży oraz zmotywowanie do uczestnictwa w zajęciach i projektach profilaktycznych.

### **Metody zbierania informacji**

#### **a) metody bezpośrednie:**

- obserwacja, analiza dokumentów, wywiady, rozmowy, itp.;

#### **b) metody pośrednie:**

- badania ankietowe, techniki socjometryczne, sondaże, itp.

## **IX. Sposób monitorowania**

Monitorowanie programu prowadzone będzie przez Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Jaśle, który dokona oceny realizacji poszczególnych działań i w formie sprawozdania przedstawi Zarządowi Powiatu w Jaśle.

## **X. Finansowanie**

Źródłem finansowania programu będą środki własne powiatu zaplanowane w budżecie Ośrodka Interwencji Kryzysowej przy Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Jaśle. Przewiduje się również współudział w finansowaniu działań wynikających z programu ze środków pozyskanych z budżetu państwa oraz środków z Unii Europejskiej.

## **XI. Przewidywane efekty**

1. Zmiana postaw społeczeństwa lokalnego wobec zjawiska przemocy w rodzinie.
2. Umiejętność szukania specjalistycznej pomocy przez osoby zagrożone wystąpieniem przemocy lub doznające przemocy.
3. Zwiększenie liczby osób profesjonalnie pomagających osobom doznającym oraz stosującym przemoc w rodzinie oraz podniesienie kompetencji osób pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
4. Zmniejszenie rozmiarów zjawiska przemocy w rodzinie.
5. Usprawnienie systemu pomocy i ochrony osób/rodzin dotkniętych przemocą.
6. Niwelowanie skutków przemocy w rodzinie.
7. Zwiększenie kompetencji rodzicielskich rodziców/opiekunów.
8. Zmiana postaw społeczeństwa lokalnego wobec zjawiska krzywdzenia dzieci.
9. Zwiększenie skuteczności udzielanej pomocy osobom uwięzonym w przemoc w rodzinie.

## Podsumowanie

Skuteczność działań realizowanych w ramach niniejszego programu zależy od szeroko pojętej współpracy różnych instytucji z powiatu jasielskiego, które spotykają się ze zjawiskiem przemocy w rodzinie.

Interdyscyplinarność działań instytucji i osób, profesjonalizm udzielanej pomocy, świadomość wagi problemu może w dużej mierze przyczynić się do usprawnienia lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy i reagowania na przemoc w rodzinie.

Należy mieć na uwadze, że wszechstronne podejście do działań mających na celu rozpoznanie i zapobiegania przemocy w rodzinie powinno zapobiegać wykluczeniu społecznemu osób uwikłanych w przemoc domową oraz wtórnej wiktymizacji osób doznających przemocy.

## XII. HARMONOGRAM REALIZACJI PROGRAMU

| Lp. | CEL SZCZEGÓŁOWY                                                                    | OPIS DZIAŁANIA                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | TERMIN REALIZACJI | REALIZATOR                                                                                                                                                                          |
|-----|------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1.  | Podniesienie świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy w rodzinie.         | <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ rozpowszechnianie materiałów edukacyjnych /brozur, ulotek, plakatów/ dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie wśród lokalnej społeczności;</li> <li>➤ dostarczenie informacji o instytucjach udzielających pomocy i wsparcia osobom uwikłanym w przemoc w rodzinie;</li> <li>➤ umieszczenie informacji na stronach internetowych;</li> </ul> | 2012 - 2014       | Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Jaśle, ośrodki pomocy społecznej, szkoły i instytucje oświatowe, sądy, policja, placówki służby zdrowia działające na terenie powiatu jasielskiego |
| 2.  | Podjęcie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. | <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ realizacja zajęć i projektów profilaktycznych w szkołach;</li> <li>➤ realizacja szkoleń dla rodziców/opiekunów w zakresie kształtowania umiejętności wychowawczych;</li> </ul>                                                                                                                                                               | 2012 - 2014       | Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Jaśle, ośrodki pomocy społecznej, szkoły i instytucje oświatowe, policja działające na terenie powiatu jasielskiego                                |

|    |                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |             |                                                                                                                                                                           |
|----|-----------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 3. | Zapewnienie interdyscyplinarnych szkoleń dla służb i instytucji zajmujących się problemem przemocy. | <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ szkolenia wszystkich przedstawicieli służb i instytucji podejmujących działania na rzecz rodzin uwięzionych w przemoc, w tym szkolenia z zakresu diagnozowania przemocy w rodzinie, realizacji procedury „Niebieskiej Karty” i prowadzenia interwencji kryzysowej;</li> <li>➤ udział w szkoleniach, konferencjach tematycznych;</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | 2012 - 2014 | Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Jasle, ośrodki pomocy społecznej, szkoły i instytucje oświatowe, policja działające na terenie powiatu jasielskiego                      |
| 4. | Podejmowanie działań na rzecz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.                                    | <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ udzielanie pomocy psychologicznej i prawnej osobom doświadczającym przemocy w rodzinie;</li> <li>➤ udzielanie specjalistycznej pomocy osobom stosującym przemoc w rodzinie;</li> <li>➤ współpraca z instytucjami prowadzącymi hostele, domy samotnej matki;</li> <li>➤ inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie;</li> <li>➤ uczestniczenie w pracach Zespołów Interdyscyplinarnych oraz w pracach grup roboczych;</li> <li>➤ udzielanie porad i specjalistycznych konsultacji pracownikom socjalnym, pedagogom, psychologom, kuratorom, funkcjonariuszom policji oraz innym osobom pracującym w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz pomocy rodzinie</li> </ul> | 2012 - 2014 | Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Jasle, ośrodki pomocy społecznej, szkoły i instytucje oświatowe, policja, służba zdrowia, sąd działające na terenie powiatu jasielskiego |